

at Lovens Formaal var at skabe bedre Moral indenfor Handelsstanden. Jeg tror ikke, at det Formaal er opnaaet, og jeg tror overhovedet ikke, at man ved Hjælp af Love skaber bedre Moral — det er jo en helt anden Side af Sagen —; men for saa vidt Handelsstandens Formaal med denne Lov var at skabe bedre Moral indenfor Handelsstanden, tror jeg, at Loven er slaaet grundigt fejl. I Landstingsudvalgets Betænkning findes en Redegørelse for, hvorledes Loven har virket i de 5 Aar, den har været gældende. Jeg finder, det er meget traurige Resultater, der er opnaaede. I en Beretning fra Fællesrepræsentationen for Dansk Haandværk og Industri oplyses det, at denne Organisation har anvendt sin Paataaleret i et Par Tilfælde, men man føjer til, at man tror ikke, Loven i det hele taget har haft særlig store Resultater, og det fremgaar af denne Udtalelse fra Haandværkets og Industriens øverste Repræsentation, at man stiller sig ret køligt der overfor. Industriraadets københavnske Udvalg for Konkurrenceklager oplyser enkelte Tilfælde vedrørende Lovens Virksomhed, som er meget morsomme. Der har saaledes været rejst Tiltale mod en handlende, der kaldte sig „kongelig spansk Hofleverandør“, og som anvendte dette Prædikat paa en saadan Maade, at Publikum kunde faa Indtrykket af, at han var kongelig dansk Hofleverandør; han slap dog for Straf, men det paa lagdes ham fremtidig kun at benytte sit Prædikat paa en saadan Maade, at enhver Misforstaaelse var udelukket. Det var det ene Tilfælde. Det andet Tilfælde angik en Pianofortefabrikant, der betegnede sit Produkt som „Dansk Arbejde“, men det viste sig, at der i alt Fald til en vis Grad var anvendt udenlandsk Arbejde ved Sammenstillingen af hans Pianoer. Endelig er der rejst Tiltale mod en Spritfabrik, der havde forsynet sine Akvavitflasker med en Etikette, der paafaldende lignede en anden Spritfabriks Etiketter. Det forekommer mig saaledes ikke at være store og kriminelle Sager, i Anledning af hvilke der er rejst Tiltale fra disse Organisations Side, og det viser sig ogsaa paa anden Maade, at Loven har virket uheldigt, saa det forekommer mig, at dens Værdi er højst tvivlsom.

Den Organisation, der stærkest har benyttet Loven i saa Henseende, er de københavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation, der har bragt i alt 53 Sager for Domstolene. Af disse vedrører 10 falsk Reklame, 5 Udsalg, 16 Tilgift og 22 Salg under paatrykt Pris. Man vil se, at

langt det største Antal Sager, der har været indbragt for Domstolene, er Sager vedrørende Tilgift og Salg under paatrykt Pris, men det er netop et Omraade, hvor Lovens Berettigelse efter min Mening er allermost tvivlsom, et Omraade, hvor den altsaa er benyttet allerskrappet af Organisationerne. Netop i dette Tilfælde, Salg under paatrykt Pris, virker Loven efter min Opfattelse ligefrem i mange Tilfælde rent prisfordyrende, og denne Lov kommer til staa i et meget skarpt Modsætningsforhold til regulerende Prisforanstaltninger, som Indenrigsministeren foretager sig i saa Henseende. Jeg vil nævne et Eksempel i den Retning. Der ligger nede paa min Plads et Apparat, som en Forretningsmand har overladt mig; det minder nærmest om et Torturapparat fra gamle Dage, men det har dog en mere fredelig Hensigt, idet dets Formaal er at presse Avisbriketter. Paa dette Apparat er der i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser trykt en Pris; der staaar, at Prisen er 2½ Kr. Nu har en sagkyndig sagt til mig, at de Pinde, der er i Apparatet, kan være en halv Snes Øre værd, og vedkommende vil gerne producere saa mange, man ønsker, til 50 Øre Stykket. Alligevel skal Apparatet sælges til en Pris af 2 Kr. 50 Øre, og hvis en handlende sælger det under den Pris, kan han altsaa ifalde Bøder indtil 2,000 Kr.; det er unægtelig en haard Behandling. Vedkommende, som fabrikterer dette Apparat, sælger det til Detailhandlerne for 1 Kr. 35 Øre, men Detailhandlerne er pligtige at sælge det for 2½ Kr. og skal altsaa tjene 1 Kr. 15 Øre paa det. Jeg skal slet ikke komme ind paa dette Apparats Betydning og Pris i Forhold til de Aviser, der skal klemmes til Briketter.

Der er et Par andre Tilfælde, der er blevet behandlet i Retten, og som jeg vil nævne, fordi de forekommer mig paa en noget uhyggelig Maade at belyse Virkningerne af Lovens § 14 om Salg under paatrykt Pris. En handlende her i København blev anklaget for Domstolene, fordi han havde solgt et Gummidæk af Schønning og Arvés Fabrikat til Cykler til 9 Kr. til Trods for, at der var paatrykt det en Pris af 12 Kr. Dette Dæk sælger Fabrikken til Cyklehandlerne for 6 Kr. og forlanger af dem, at de skal sælge det for 12 Kr., altsaa skal tjene 100 Procent. Vedkommende syntes, at det, naar han tjente 3 Kr., var en ganske god Forretning, og han solgte det derfor for 9 Kr.; bagefter blev han anklaget, ført for Domstolene og dømt til at betale 500 Kr. i Bøde, hvilket